

عنوان مقاله:

تأثیر جمعیت علف‌هرز تاج‌خروس (*Amaranthus retroflexus* L.) بر عملکرد روغن و ترکیب اسیدهای چرب دانه کرچک (*Ricinus communis* L.)

محل انتشار:

فصلنامه بوم‌شناسی کشاورزی، دوره 10، شماره 3 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

علیرضا پیرزاد - دانشگاه ارومیه

ناصر جعفرزاده - مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی آذربایجان غربی

هاشم هادی - دانشگاه ارومیه

رامین ملکی - جهاد دانشگاهی ارومیه

خلاصه مقاله:

کرچک (*Ricinus communis* L.) از مهم‌ترین گیاهان زراعی با ارزش است که در صنایع داروسازی، آرایشی و صنعت کاربرد فراوان دارد. به منظور بررسی اثرات تداخلی تاج‌خروس (*Amaranthus retroflexus* L.) بر عملکرد، درصد روغن و ترکیب اسیدهای چرب گیاه کرچک آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب طرح پایه بلوک‌های کامل تصادفی در سه تکرار در مرکز تحقیقات کشاورزی آذربایجان غربی (ارومیه) در سال 1392 اجرا شد. عامل اول شامل تراکم‌های 3، 4، 5 و 6 بوته در مترمربع کرچک و عامل دوم تراکم‌های صفر، 5، 10 و 15 بوته در مترمربع تاج‌خروس بود. نتایج نشان داد عملکرد روغن کرچک تحت تأثیر تراکم‌های کرچک، تاج‌خروس و اثر متقابل آن‌ها قرار گرفت، ولی ترکیب اسیدهای چرب روغن کرچک فقط تحت تأثیر معنی‌دار تراکم‌های تاج‌خروس بودند. با توجه به نتایج به دست آمده با افزایش تراکم تاج‌خروس کاهش 20-38 درصدی در عملکرد دانه، 39 درصدی در عملکرد روغن کرچک نسبت به کشت خالص (بدون علف‌هرز) مشاهده شد. با توجه به ویژگی‌های منحصر به فرد روغن کرچک که ناشی از ریسینولئیک اسید است با افزایش تراکم تاج‌خروس، این اسید چرب تا 19 درصد کاهش و پالمیتیک اسید (74 درصد) و استئاریک اسید (108 درصد)، لینولئیک اسید (12 درصد) و اولئیک اسید (64 درصد) در مقایسه با کشت خالص کرچک افزایش یافت. به طور کلی، نتایج نشان داد علف‌هرز تاج‌خروس وحشی در تراکم‌های 10 و 15 بوته در مترمربع علاوه بر کاهش عملکرد دانه و روغن با تغییر در ترکیب اسیدهای چرب باعث کاهش کیفی روغن کرچک نیز می‌شود.

کلمات کلیدی:

اسید اولئیک، اسید پالمیتیک، اسید ریسینولئیک، تداخل، عملکرد روغن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1172731>

